

רחל מורפורגו

רחל מורפורגו

מתוך "עוגב רחל"

(על בידור לבנה תקעו)

...מקצאתי הפעם נגד בן-החיל
לא תפסן במהר אי אסכר כפר
במהר נסם קשר מהן תחיל.
אי לארצנו הירי לא אבי כפר
לתת בקשתו עם בן חיל
קחו לכם כספים ובמיינספר.

לואת אמה אמה (הסכתי מה שיהי):
לא אקשא למר אף עם משיח.

(על כלולותיה: תקעה)

תקעה לאל נקמא - כחוד יפהישינים
לא עוד אהיה סוממת. יהיה אהרנאשין
אשריך את כל מוקא - נתן ארנישנים
לא עוד אהיה דוממת. שאהבה נפשי.

(על יום המת: תרנו)

וביום מוקתי - הוא יום שמחת.
במקום מוקה נקלה הקול
יהמיר שקום לבשו נאים
גם על מחול מחול אמחל
כי ניריש - הם נישואי.

(* נירושה מעולם הזה - הם נישואיה עם העולם הבא.)

א. יטלינגן

רחל מורפורגו לבית לוצטי

(תקן - תרל"א)

דלה ושוממה - עזרת-הנשים" בבית השיר לישראל.
מרחל על שפת ים טריאסטי ועד רחל על שפת
ים יפו - אחת בדור, שתים בתקופה- חכמת-נשים לא
בנתה ביתה בשירתנו - - -

ותמול-שלושום כתב סלוני על ספר שירים של משוררת
החיה אתנו כיום, שהוא ראשון לספרי פטניות בשפת-
עבר, והוא לא ידע, כי בעקד-הספרים שלנו עומד עוד
משנת תר"ן "עוגב-רחל", והוא עובדן מוסלא ל"שוקה"
אחת מאילן הלוצטים, זה הארו גדל-היחש אשר דורות
ויובלים חסחה בצמרתו הגולה האיטלקית, בעורה גדולה
לאהלים ולפיוס.

בת י"ב - תומש ורש"י בת י"ד - תלמוד בבלי.
ו-מנורת המאור ו-ראשית חכמה" וספרים רבים מספרי
חכמה, שיר ומוסר, השכלת מאד, האשה העבריה!
חכמים ורבנים שקדו על דלתותיה לראות אור באור
מדעיה - כמאמר המליך, ופשוטו: אלמנצי וסדיל,
מגדיל שטרן בעל "כוכבי יצחק", ויוסף רמאל הלוי
וכמוהם רבים, מופלגים בתורה ובחכמה, נוצעו עמך על
דברי תורה ושיר - למן פטוקי תנ"ך סחומים ועד
מאמר מסוכסך באחד הפיוטים של ימי הביניים, אך
תומת-לבך געלה בתפנוקים, ושבעתים יקרו לי, הבן
לעמך, כל שמלותיה אשר תפרת בעצם ידיך הפורסות
עלי "עוגב" - לך ולאמך, לאחותך ולבתך, כי לא
הפצת בעבר ובשפחה, את מלאכת המחט - מאמך,
ואת חרושת-העץ - מדורך, להיותך צופיה הליכותי

ביתך - בבית אבא, כבכית בעלך, וזה בעלך יעקב
לבית מורפורגו - סחר-כסף סהרו, ובהורה לא הגדיל
עשה, ואת לא בוח לו גם כי לא מצא רבי-ענג בלמודיך.
לא אבו הוריק לתתך לו לאשה, כי נכבדות דברו כך
גדולים ממנו בחכמה ובנכסים, אך את ידעת, כי לכך
הוכיח לך אותו, הנה הם למראשות-דברי שירותיך
על מרי אשה נאמנת-אהבה ועל ששון כלולותיך עם
שאהבה נפשך, עשר שנים עמדת במריך - ונצחת.
יקרת לי, אשה עבריה, "מי ידע חייו" ? - - -

חמשים דבריי-שיר וצרוור מכתבים קטן - הגה
ועובדן, ומה דמות אערך לך, ומה עדות אעיד
בומירומיך, את "הצעירה מן הצאן כשפה מורפורגו לבית לוצטי" ?
יאמרו האומרים: לא מצלצלי-תופים למרים הנביאה,
ולא מחזונו-לסידות לדבורה היושבת על מדון, אך
ברור לי: ניצוקי-מה מגחלת רמחיל גונב אליך - ואם
גם לא לבוש-הדר ולא צלם מפורש לו בחרוויך, מתחת
לצעירי-שיר וטווי-אגרת - רמז פה ורמז שם - מי
לא יכיר כך נינה ונכרה לנעים-ומירות בשבי המשיח?
לשוא השביעך שאר-בשרך שד"ל "לבילתי האמין דבר
בספר הזהר", את הפצרת בו להביאו לך - וגם נשכית.
על משכך בלילות צרפת צירוים וחשבת חשבונות
פטוקים שנרמז בהם קץ הפלאות, כי בלילות ההשבת רב
קשב לפעמי המשיח, עוה, אם גם תמימה, היתה שנאתך
אשר שנאת את נוגשי עמך, ועל כלם את "מלכי רוסיה
וקציניה", ותחלמי על נכס, לראות בעיניך את
מפלתם" עם מפלת כל משיני עם ד', וכש-נתגלו עשרת
שבטים וכמה כושים יהודים כחול הים" - האם לא
ששת לנוטריסין אשר צרפת: "אני כורפורגו רחל
לדתי לוצטי", לרמז שנתקיים בך הפסוק "אמר: לערי
יהודה הנה אלקים? והאם לא היסב חרה לך, על
אידות שנכתבה אגרת לתומן מירושלים נגד המבשר"
(אבן ספיר) ? גחלת-סבא לחשה לך: "כי קרובה גאולה"
כי "כבר נראו סימני גאולה", על כן התפללת עליו:
יהי רצון שיעשה חיל ויצליח", - - - אך המר לך
שדי מאד, כי לא נתנך לחונן עפר המושפלת עד שאל
תחתיה, ולא נתמלאה תשוקתך האחרונה, לעמוד
ולשרת כאחת השפחות לפני הגבירה הנכבדת אשת
השר משה מונטיפיורי, כדי לעלות עמהם בשכר זה אל
ירושלים עיה"ק, - ואת הלא כל כך חדרת לראות בעצם
עיניך דוקא: "אם עלה שחר ? וארצנו התתן יבולה?".
המר לך אלהיך - ואת סלחת לו: הצור תמים פעלו,
גם כי שתק אברייך ויפילך אל ערש היסורים - לא סנעת
תפלתך ושלמי-תודותיך לו, אכן, לא במסרה נפסק
אחרון שיריך ב-"אלהי" ולא כלית השיר, והוא כתפלת-
הדרך לך אל "נישואין" חדשים, אכן יאה לשירתך למות
ב-"אחד", את שמרת באמונה על אחר ניצוץ מגחלת
רמחיל. - - -